

2002-08-19

Överenskommelse mellan Finansinspektionen och Konsumentverket/KO

Finansinspektionen och Konsumentverket/KO har båda ansvar för konsumentskyddet i den finansiella sektorn. Varje myndighet agerar självständigt med utgångspunkt från de mål och riktlinjer som riksdag och regering lagt fast.

Finansinspektionen är tillsynsmyndighet för finansiella företag och marknadsplatser. I den rollen övervakar inspektionen att berörda företag uppfyller såväl samhällets krav på stabilitet som konsumenternas intresse av gott skydd. Grundläggande regler och krav återfinns i lagstiftningen och i Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd, bland annat krav på tillstånd, rörelseregler, redovisningsregler och informationsregler. Finansinspektionen övervakar att gällande regler följs.

Konsumentverket/KO:s övergripande mål är att ta tillvara konsumenternas intressen och stärka konsumenternas ställning på marknaden.

Konsumentverket/KO har på det finansiella området tillsyn över bland annat marknadsföringslagen, avtalsvillkorlagen, konsumentförsäkringslagen samt konsumentkreditlagen. KO kan i syfte att klargöra rättspraxis på det finansiella området biträda enskilda i tvister vid allmän domstol. KO kan vidare anmäla grupptalan i Allmänna reklamationsnämnden och fr.o.m. den 1 januari 2003 även i allmän domstol. Därtill kommer insatser för upplysning och stöd till enskilda konsumenter i hushållsekonomiska och juridiska frågor.

Vid sidan av Konsumentverket/KO är den konsumentvägledning som flertalet kommuner tillhandahåller viktig för konsumentskyddet. Oberoende vägledning och rådgivning om finansiella tjänster och produkter lämnas också av Konsumenternas Bank- och finansbyrå samt Konsumenternas Försäkringsbyrå. Finansinspektionen och Konsumentverket/KO ingår som stiftare i dessa organ och i respektive styrelse.

Samarbete inom konsumentområdet

Finansinspektionen och Konsumentverket/KO vill genom denna överenskommelse tydliggöra respektive myndighets ansvar, befogenheter och former för ingripanden samt främja samarbete och effektivisera tillsynen på konsumentområdet. Med beaktande av de skillnader som föreligger har Finansinspektionen och Konsumentverket/KO den gemensamma ambitionen att gagna allmänhetens intressen på en väl fungerande finansiell marknad

Det är båda myndigheters uttalade strävan att

- informera och bistå varandra i aktuella konsumentfrågor
- tillvarata varandras kompetens och erfarenheter
- effektivisera tillsynen och undvika dubbelarbete
- återkommande utvärdera och utveckla formerna för samarbetet.

Former för samverkan

Generaldirektörerna träffas vid behov för att samråda i aktuella tillsynsfrågor på konsumentområdet och för att utvärdera samarbetsformer och uppnådda resultat.

Övrigt informationsutbyte och samråd sker i lämplig utsträckning i samband med myndigheternas löpande arbete med författningar, remisser, större utredningar, ärendehandläggning och inför medverkan i internationella organ och arbetsgrupper. En särskild samrådsgrupp är inrättad och träffas 4–6 gånger per år. Vid dessa möten behandlas aktuella frågor och ståndpunkter samt utbyts information.

Finansinspektionen och Konsumentverket/KO har vardera två styrelseledamöter i Konsumenternas Bank- och finansbyrå respektive i försäkringsbyrån, samt ordförandeskapet i byråerna.

Delavsnitt i överenskommelsen

De överenskommelser om samarbete och fördelning av arbetsuppgifter som redovisas nedan grundar sig i huvudsak på myndigheternas tillsynslagstiftning och förarbeten till dessa lagar. Hänvisning till lagstiftning görs i de fall det krävs för att mer specifikt tydliggöra roll- och ansvarsfördelningen.

Finansinspektionen och Konsumentverket/KO agerar självständigt utifrån respektive ansvar och uppdrag. Vid samråd bör myndigheterna i första hand utröna om det finns gemensamma ståndpunkter eller förutsättningar i övrigt att bistå varandra.

Villkors skälighet

Båda myndigheterna bevakar i sitt löpande arbete utformningen av de avtalsvillkor som företagen under Finansinspektionens tillsyn tillämpar. Konsumentverket/KO har tillsyn över oskäliga avtalsvillkor enligt lagen om avtalsvillkor i konsumentförhållanden. Både löpande tillsyn genom anmälningar och koncentrerade granskningar genomförs.

När Konsumentverket/KO uppmärksammar villkor som bedöms vara av intresse från Finansinspektionens utgångspunkter informeras om detta i samrådsgruppen. När Finansinspektionen uppmärksammar villkor som uppfattas som otydliga eller oskäliga enligt avtalsvillkorslagen informeras på motsvarande sätt. Vid samråd bör diskuteras vem som lämpligast ingriper med tillsynsåtgärder.

Marknadsföring och förhandsinformation

Av marknadsföringslagen följer bland annat att företagens marknadsföring skall överensstämja med god marknadsföringssed samt innehålla information av särskild betydelse. En av Konsumentverket/KO:s huvuduppgifter är att övervaka detta. Beträffande förhandsinformation har Konsumentverket/KO tillsyn över bestämmelserna i prisinformationslagen, konsumentkreditlagen och konsumentförsäkringslagen.

I rörelselagstiftningen åläggs Finansinspektionen viss tillsyn över marknadsföring och förhandsinformation, exempelvis i försäkringsrörelselagen. Finansinspektionen har att bevaka efterlevnaden av de krav som rörelselagstiftningen ställer samt av föreskrifter och allmänna råd som inspektionen meddelat med stöd av lagstiftningen.

För det fall Finansinspektionen avser att ingripa mot marknadsföring bör samråd ske. Om Konsumentverket/KO avser ingripa mot företag under inspektionens tillsyn bör samråd ske om frågan berör rörelselagstiftningen.

Information under pågående avtal

I Finansinspektionens arbetsuppgifter ingår att bevaka att den information som företagen under tillsyn lämnar under avtalstiden överensstämmer med de krav som ställs upp i rörelsereglerna samt i inspektionens föreskrifter och allmänna råd. Bristfällig sådan information bör därför i första hand åtgärdas av Finansinspektionen.

Konsumentverket/KO har ett särskilt tillsynsansvar för information under pågående avtal beträffande vissa konsumentförsäkringar. Genom information och samråd mellan myndigheterna bör klargöras vem som lämpligast ingriper när brister konstateras.

Generell och jämförande information

Konsumenternas behov av lättåtkomlig, lättfattlig och saklig information respektive vägledning ökar i takt med att marknadens struktur förändras och nya tjänster och produkter introduceras.

Myndigheterna verkar gemensamt genom styrelserna för Konsumenternas Bank- och finansbyrå samt Konsumenternas Försäkringsbyrå för framtagande och publicering av jämförande information samt för att ge god vägledning till konsumenterna inom hela det finansiella området.

Konsumentverket/KO svarar för utbildningsinsatser till kommunerna beträffande finansiella tjänster. Finansinspektionen medverkar i mån av resurser.

Företagens uppförande

Finansinspektionen har genom platsbesök och annan undersökningsverksamhet möjlighet att närmare granska de finansiella företagens rutiner för hantering av reklamationer, säkerheter, skadereglering m.m. För det fall Finansinspektionen uppmärksammar brister vidtas erforderliga tillsynsåtgärder. Konsumentverket/KO informeras om detta i samrådsgruppen.

Båda myndigheterna har att i sitt löpande arbete bevaka om företagens rutiner i något avseende brister på ett sådant sätt att det leder till problem för konsumenterna. När Konsumentverket/KO uppmärksammar bristfälliga rutiner hos företag under Finansinspektionens tillsyn informeras inspektionen, som därefter svarar för erforderliga tillsynsåtgärder.

För Finansinspektionen

För Konsumentverket/KO

Claes Norgren
Generaldirektör

Karin Lindell
Generaldirektör